

Motion till riksdagen
2012/13:C356

av Jonas Sjöstedt m.fl. (V)

Utgiftsområde 18
Samhällsplanering,
bostadsförsörjning, byggande samt
konsumentspolitik

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2013 inom utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning, byggande samt konsumentspolitik enligt förslaget i tabell 1 i motionen.
2. Riksdagen avslår regeringens förslag att anta förslaget till lag om uthyrning av egen bostad (avsnitt 2.1 och 4.7 i propositionen).
3. Riksdagen avslår regeringens förslag att anta förslaget till lag om ändring i jordabalken (avsnitt 2.2 och 4.7 i propositionen).
4. Riksdagen avslår regeringens förslag att anta förslaget till lag om ändring i lagen (1973:188) om arrendenämnder och hyresnämnder (avsnitt 2.3 och 4.7 i propositionen).
5. Riksdagen avslår regeringens förslag att anta förslaget till lag om ändring i bostadsrättslagen (1991:614) (avsnitt 2.4 och 4.7 i propositionen).

Fel! Okänt namn på

Anslagsfördelning

Tabell 1 Anslagsförslag 2013 för utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik

Tusental kronor

Ramanslag		Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen (V)
1:5	Boverket	227 653	+10 000
2:2	Konsumentverket	115 933	+45 000
<i>Nya anslag</i>			
nytt	Investeringsstöd		+1 000 000
nytt	Hissbidrag		+100 000
nytt	Stimulera kooperativa hyresrättsföreningar		+10 000
Summa			+1 165 000

Anslag 1:5 Boverket

Vänsterpartiet anslår medel till Boverket för informationsverksamhet för bättre upphandlingar i kommuner och att motverka ekonomisk brottslighet vid bostadsbyggande. Vänsterpartiet föreslår en ökning av anslaget med 10 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag 2013.

Anslag 2:2 Konsumentverket

För att garantera alla människors tillgång till god konsumentvägledning vill vi att fler kommuner ska ha tillgång till konsumentvägledning. Vi inför därför ett stimulansbidrag för detta ändamål som riktas till kommunerna och som ska administreras av Konsumentverket. I ett första steg ska Konsumentverket se till att de största kommunerna har tillgång till konsumentvägledning. Vänsterpartiet föreslår en ökning av anslaget med 45 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag 2013.

Nytt anslag: Investeringsstöd

Vänsterpartiet föreslår att ett investeringsstöd för byggande av hyresrätter införs. Som villkor ställs krav på att boendekostnaderna blir rimliga enligt samma ordning som tillämpades inom det tidigare investeringsstöd som fanns. För att få ta del av stödet ska årshyran inte överstiga 1 500 kronor per kvadratmeter i Stockholm. Nivån ska vara något lägre i övriga delar av landet. Målet ska vara ett produktionskostnadstak för byggandet av dessa hyresrätter.

Fel! Okänt namn på

Som villkor ställs också krav på att fastigheterna ska bidra till energiomställningen. Härigenom bidrar investeringsstödet för nybyggnation till minskade klimatpåfrestningar och bättre hållbarhet i bebyggelsen.

Stödet ska uppgå till högst 25 procent av produktionskostnaden per lägenhet och maximalt uppgå till 300 000 kronor.

Vänsterpartiet avsätter 1 miljard kronor för detta 2013, 2 miljarder 2014 och 3 miljarder 2015. Vår bedömning är att det efter fem år kan byggas 20 000 hyreslägenheter per år genom våra satsningar på investeringsstöd. Under innevarande budgetperiod bedömer vi att det kan byggas 15 000 hyresrätter om året.

Vänsterpartiet föreslår en ökning av anslaget med 1 miljard kronor jämfört med regeringens förslag 2013.

Nytt anslag: Hissbidrag

Vänsterpartiet har även förslag om att stödja upprustning av lokaler inom välfärdssektorn liksom stöd för ökad tillgänglighet och kultur- och möteslokaler, se vidare i Vänsterpartiets budgetmotion 2012/13:C400. För att öka tillgängligheten föreslår Vänsterpartiet bl.a. att ett hissbidrag inrättas. Stödet ges om högst 300 000 kronor per hiss. Stödet uppgår till 25 procent av kostnaden. Vänsterpartiet föreslår en ökning av anslaget med 100 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag 2013.

Nytt anslag: Stimulera kooperativa hyresrättsföreningar

Vänsterpartiet föreslår att medel tillförs Statens bostadskreditnämnd för spridande av information om hur den kooperativa hyresrätten kan utvecklas och stärkas. Vänsterpartiet föreslår en ökning av anslaget med 10 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag 2013.

Förslag till lag om uthyrning av egen bostad

Regeringen föreslår i propositionen en rad regeländringar i syfte att öka privatuthyrning av egen bostad. Vänsterpartiet är starkt kritiskt till förslagen som vi menar gör uthyrning mer lönsam för den som hyr ut och dyrare för den som hyr i andra hand. Enligt Vänsterpartiets mening riskerar regeringens förslag att fler personer tvingas till osäkra andrahandskontrakt istället för ett vettigt och tryggt boende.

Fel! Okänt namn på

Enligt regeringens lagförslag ska en friare hyressättning tillåtas för den som hyr ut privat i andra hand. Hyresvärden ska ha rätt att genom hyran få ersättning för sina kostnader genom bostaden. Förslaget har kritiserats hårt av bl.a. Hyresgästföreningen, HSB, jagvillhabostad.nu och Sabo. Enligt regeringens förslag kan i kostnadshyran, förutom månadsavgiften, en s.k. avkastningsränta på en beräknad kapitalkostnad räknas in. Räntan ska beräknas på marknadsvärdet för bostaden och detta oavsett om det finns några verkliga kapitalkostnader eller ej. Vidare avskaffar regeringen enligt förslagen rätten att få tillbaka överhyra retroaktivt.

Vidare föreslås att en bostadsrättsägare själv ska få besluta om andrahandsuthyrning utan att begära godkännande från bostadsrättsföreningen. Enligt nu gällande rätt finns redan stora möjligheter att hyra ut i andra hand för den som har skäl till det, till exempel arbete eller studier på annan ort. De flesta remissinstanserna är negativa till förslaget, bl.a. mot bakgrund av att det är en för stor inskränkning i föreningsfriheten och i föreningens möjlighet att förvalta fastigheten. Vänsterpartiet delar denna uppfattning.

Mot denna bakgrund bör regeringens förslag att anta förslaget till lag om uthyrning av egen bostad (avsnitt 2.1 och 4.7 i propositionen) avslås. Detta bör riksdagen besluta.

Vidare bör regeringens förslag att anta förslaget till lag om ändring i jordabalken (avsnitt 2.2 och 4.7 i propositionen) avslås. Detta bör riksdagen besluta.

Därutöver bör regeringens förslag att anta förslaget till lag om ändring i lagen (1973:188) om arrendenämnder och hyresnämnder (avsnitt 2.3 och 4.7 i propositionen) avslås. Detta bör riksdagen besluta.

Regeringen föreslår vidare en ändring i bostadsrättslagen till följd av lagförslaget om uthyrning i andra hand. Förslaget innebär att om bostadsrättsinnehavaren under de föregående tre åren har disponerat lägenheten för eget bruk i mindre än ett år får tillstånd lämnas endast om bostadsrättsinnehavaren har beaktansvärda skäl för upplåtelsen. Syftet med bestämmelsen är att göra det mindre intressant för en bostadsrättsinnehavare att behålla en lägenhet som han eller hon inte avser att bo i. Samtidigt skriver dock regeringen att bostadsrättsinnehavaren normalt kommer att få samtycke av styrelsen om inte upplåtelsen orsakar problem för föreningen. Vänsterpartiet menar att förslaget är dubbeltydigt. Därför bör regeringens förslag att anta förslaget till lag om ändring i bostadsrättslagen (1991:614) (avsnitt 2.4 och 4.7 i propositionen) avslås. Detta bör riksdagen besluta.

Stockholm den 4 oktober 2012

Jonas Sjöstedt (V)

Ulla Andersson (V)

Hans Linde (V)

Mia Sydow Mölleby (V)

Jens Holm (V)

Eva Olofsson (V)

Amineh Kakabaveh (V)